

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYA VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI
TURIZM VASERVIS KAFEDRASI

Qo‘lyozma huquqida

UDK: 338.46 (575.1)

NAZIROVA IRODA NIG‘MATJON QIZI
MEHMONXONA INDUSTRIYASINING ZAMONAVIY
RIVOJLANISHI

710110401– “Mehmonxona xo‘jaligini boshqarish va tashkil etish”
mutaxassisligi bo‘yicha

Magistr akademik darajasini olish uchun yozilgan

DISSERTATSIYA

Ilmiy rahbar: i.f.d., (DSc), professor M.T.Aliyeva

Toshkent – 2023

Magistrlik dissertatsiya ishi “Turizm va servis” kafedrasida dastlabki himoyadan o‘tgan.

_____ -sonli bayonnoma “ _____ ” _____ 2023 - y.

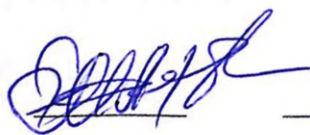
Kafedra mudiri: Axmedov I.

imzo

08.05.2023 u.

sana

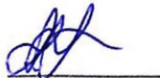
Ilmiy rahbar: Aliyeva M.

imzo

08.05.2023

sana

Talaba: Nazirova I.

imzo

08.05.2023

sana

Dissertatsiya mavzusi Magistratura bo‘limida 2021-yil “ _____ ” _____

№ _____ raqami bilan ro‘yxatga olingan.

ANNOTATSIYA

Bugungi kunda Mehmonxona xo'jaligini rivojlantirish, turistik oqimni mavsumiylik darajasini ta'minlash bo'yicha davlat siyosatining asosiy maqsadi va yo'nalishlarini keng darajada qamrab olishdir. Mehmonxona yo'nalishlarning bajarilishi turizm sohasini rivojlantirishni strategik rejasini ishlab chiqishni, uning milliy iqtisodiyotdagi hissasini oshirish, mahalliy aholiga qo'shimcha ish o'rinlari yaratish, mehmonxona industriyasini yanada rivojlantirish maqsadida bozorini bozorni chuqur tizimli tahlil qilish va sohani rivojlantirish yangi soha vakillarini ish bilan ta'minlash mehmonxonadagi texnologiyalarni o'rganib chiqishdir.

Bugungi kunda mehmonxona sanoati korxonalarini xorij tajribasini mehmonxonalarda qo'llash va nafaqat chet el fuqarolariga balki ichki turizmda o'z aholimiz uchun ham sharoitlar yaratishdan iboratdi.

Bugun kunda O'zbekistonda Mehmonxona xo'jaligini rivojlantirishda mehmonxona indistruyasining ro'li va o'rnini juda katta ahamiyat kasb etibgina qolmay, iqtisodiyotning ajralmas qismlariga aylinmoqda. Shu nuqtai-nazardan olib qaralganda mazkur disertatsiya mehmonxona xo'jaligi indistruyasini rivojlantirish mexanizmlarini shakillantirish, mehmonxona haqidagi qonunlarni ishlab chiqish, amaliyotda qo'llash takomillashtirish, imkoniyatlardan yetarlicha foydalanish borasida tadqiqotlar olib borilgan borilgan.

***Kalit so'zlar:** mehmonxona industriyasi va ifratuzilmasi, mehmonxona va shunga o'xshash joylashtirish vositalari, ovqatlantirish servisi, turizm transport vositalari va xizmatlari, iqtisodiyotning strategik sektori, turizmning maxsus turlari, axborot-kommunikatsion texnologiyalari.*

SUMMARY

Today in Uzbekistan, the development of tourism, strategic planning of tourism is one of the main goals and directions of state policy to ensure the flow of tourists. The implementation of these directions will contribute to the development of a strategic plan for the development of the tourism industry, its contribution to the national economy, the creation of additional jobs for the local population, in-depth systematic analysis of the tourism market and measures to develop the industry. the development of action plans is required.

The development of the tourism industry depends on the specific region, and these areas should be of interest for tourism activities and include tourism opportunities, specific features, tourist resources. Tourism development should be distinguished from other non-tourism areas and have the ability to implement specific tourism plans, monitor them, predict the future of these activities, or pursue clear policies. should.

Today, the role and place of the tourism industry in the development of tourism in Uzbekistan is very important. From this point of view, this dissertation is a study of the formation and improvement of mechanisms for the development of the tourism industry, the adequate use of opportunities.

Keywords: tourism, tourism industry and infrastructure, hotels and similar accommodation, catering, vehicles and services, strategic sector of the economy, special types of tourism, information and communication technologies.

MUNDARIJA

Annotatsiya.....	3
Mundarija.....	5
Keltirilgan jadvallar ro‘yxati.....	6
Keltirilgan rasmlar ro‘yxati.....	6
Keltirilgan qisqartmalar.....	6
KIRISH	7
Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi.....	7
Tadqiqot maqsadi va vazifalari.....	17
Tadqiqotning asosiy muammolari va savollari.....	18
Tadqiqot ob’ekti va predmeti.....	19
Tadqiqot natijalarining ilmiy yangiligi.....	19
Dissertatsiya tarkibining qisqacha tavsifi.....	19
I BOB ADABIYOTLAR SHARHI	21
1.1 Mavzuga oid ilmiy-nazariy qarashlar sharhi.....	21
1.2 Mavzuga oid mahalliy me’yoriy-huquqiy hujjatlar sharhi.....	27
II BOB METODOLOGIYA	31
2.1 Ma’lumotlarni to‘plash jarayoni.....	31
2.2 Tahlil uchun qo‘llaniladigan usullar.....	31
2.3 Tadqiqot jarayonida kutilayotgan muammolar va ularning yechimi.....	31
2.4 Tadqiqotdan kutilayotgan ilmiy va amaliy natijalar.....	31
III BOB TAHLIL VA NATIJALAR	32
3.1 Mehmonxonalarining kelib chiqish tarixi va ahamiyati.....	32
3.2 Mehmonxona industriyasida xizmatlarni boshqarish.....	39
3.3 Mehmondo‘stlik industriyasining zamonaviy tendensiyalari.....	48
3.4 Mehmondo‘stlik industriyasida menejmentning asosiy yo‘nalishlarini amalga oshirish.....	59
3.5 Tahlillardan olingan natijalar sharhi.....	64
XULOSA	65
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR	66
ILOVALAR	71

KIRISH

Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi

Bugungi kunda mehmonxona industriyasi mamlakatlar yirik iqtisodiyotining ajralmas bir bo'lagiga aylanmoqda. Mehmonxona - turli xizmatlar taklif qiluvchi turistlarni joylashtirish obekti. Boshqaruv metodi - qo'yilgan maqsadga erishish uchun boshqariladigan obyektga ta'sir etish usullari va metodlari jamlanmasi. Boshqaruv psixologiyasi - amaliy psixologiya tarmog'i, boshqaruv faoliyati psixologik qonuniyatlarini o'rganadi. Boshqaruv psixologiyasining asosiy vazifasi boshqaruv faoliyati xususiyatlari, uning samaradorligini oshirish va psixologik sharoitlarini ta'hlil qilish bilan bog'liq. Boshqaruv qarori - boshqaruv mehnatining asosiy turi, boshqaruv harakatining mantiqiy ketma-ketligi va maqsadga qaratilgan o'zaro bog'liqligi jamlanmasi. Boshqarish sifati - boshqaruv tadbirlari tizimi, chiqarilayotgan mahsulot sifatini oshirish va uning standartga mos kelishi muammosini hal qilishga qaratilgan.

Boshqaruv dasturi - barcha ishlar tafsilotini sinchiqlab yozib chiqishni taqozo etadi, qaysikim oldinda bajarish turibdi, takrorlanadigan hulq ma'lum sonlar sxemasini ishlab chiqish tushuniladi. «Yulduzlar» tizimi - mehmonxonalarining shinamlilik darajasini belgilovchi (bir yulduzdan besh yulduzgacha) mezon bo'lib, u ko'pincha Yevropa va Shimoliy Amerika mamlakatlari mehmonxonalar klassifikatsiyasi tizimida qo'proq amalda qo'llaniladi. Mehmonxonalar zanjiri - o'zida otellar guruhi (ikkita undan ko'p)ni mujassamlashtirgan umumiy rahbarlikka, mahsulotlar harakati va savdo markasi konsepsiyasiga ega bo'lgan korxonalaridir. Mehmondorchilikda menejment - turizm menejmenti qaysikim mehmondorchilik boshqaruv sistemasi ishini tadqiq qiladi. Kadrlar - mehmonxonaning shtatida turgan xodimlarning asosiy malakali tarkibi.

Nomer - bino, bitta yoki bir nechta xonalardan iborat, Ushbu kategoriyalardagi mehmonxonaga qo'yiladigan talablar bo'yicha bir kishilik yoki ko'p o'rinli, zarur barchajihozlar bilan ta'minlangan. Mehmonxona biznesi nafaqat iqtisodning bir qismi balki, turizmning ham bir sohasidir. Mehmonxonalar turistlarni qabul qilish, jolashtirish, yetarlicha hordiq chiqarishi uchun shart